

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Milieu en Mobiliteit

DATUM	1-9-2020	REFERENTIE	Dick Jonkers
ONS NUMMER	82158338	DOORKIESNUMMER	06-46994704
NUMMER PS	2020MM134	E-MAILADRES	Dick.jonkers@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Bijlage	PORTEFEUILLEHOUDER	Schaddelee

Onderwerp Statenbrief:

Update zomerperiode 2020 en uitloop start exploitatie Vernieuwde Regionale Tramlijn

Voorgestelde behandeling:

Ter kennisname

Geachte dames en heren,

Inleiding

In december 2016 is door u het besluit genomen om de bestaande tramlijn van Utrecht Jaarbeursplein naar Nieuwegein-Zuid/IJsselstein-Zuid (SUNIJ-lijn) geschikt te maken voor de nieuwe lagevloer-trams en groot onderhoud aan de infrastructuur uit te voeren op het zuidelijke deel van de SUNIJ-lijn. Daarmee wordt de SUNIJ-lijn geschikt gemaakt voor de koppeling met de Uithoflijn tot één doorgaand tramvervoersysteem zodat de reizigers uit IJsselstein en Nieuwegein zonder over te stappen naar Utrecht Sciencepark kunnen reizen en andersom. Hieruit is het programma Vernieuwing Regionale Tramlijn (hierna: "VRT") ontstaan (zie 819A9D0B, d.d. 25 oktober 2016). Het project bevindt zich nu in de uitvoerende fase, waarbij gedurende de zomerperiode de meeste werkzaamheden uitgevoerd worden.

Samenvatting

Gedurende de zomerperiode is hard gewerkt om het project VRT conform aan het coronavirus aangepaste planning uit te voeren. De werkzaamheden verlopen grotendeels voorspoedig en de bestaande issues van baanstabieleit en toegankelijkheid (spleetbreedte) worden voortvarend opgepakt. Desondanks is er naar alle verwachting uitloop bij het verkrijgen van een indienststellingsvergunning. Deze is vereist om te starten met de exploitatie. De verwachting is dat de exploitatie op het traject Jaarbeursplein – Nieuwegein Zuid niet op de geplande datum van 21 september 2020 kan starten maar enkele weken later. Ook op het traject Nieuwegein Centrum – IJsselstein is sprake van uitloop om het opgetreden risico van baanstabieleit te kunnen mitigeren. De verwachting is dat de exploitatie op dit traject 15 november kan starten. Dit betekent dat de reizigers langer gebruik zullen moeten maken van het vervangend busvervoer.

Voorgeschiedenis

U wordt periodiek door middel van kwartaalrapportages geïnformeerd over de voortgang van het gehele project VRT. Gezien de verwachte uitloop van de planning, willen wij u in dit geval ook tussentijds op de hoogte te brengen van opgetreden risico's en de aanpak hiervan. Aangaande de lopende risico's hebben wij u recentelijk op 14 april jl. en 2 juni jl. geïnformeerd.

Voortgang project

Gedurende de zomerperiode is veel werk verzet. Bij de start van de werkzaamheden was nog veel onduidelijk over het effect van de coronamaatregelen op het project. Binnen het project moest snel geanticipeerd kunnen worden op gewijzigde nationale en internationale inzichten. Van alle partijen is veel flexibiliteit gevraagd. Het is dan ook goed om te zien dat de werkzaamheden in aangepaste vorm doorgang vinden en resultaten worden geboekt. Onderstaand geven wij u een update van de opgetreden risico's.

Uitloop door het niet tijdig verkrijgen van de indienststellingsvergunning

De verwachting is dat de exploitatie op het traject Jaarbeursplein – Nieuwegein Zuid niet op de geplande datum van 21 september 2020 kan starten. Dit betekent dat de reizigers langer gebruik zullen moeten maken van het vervangend busvervoer. Op dit moment is niet te zeggen hoeveel uitloop er zal zijn.

Voor het verkrijgen van de indienststellingsvergunning moet de provincie aantonen dat aan alle voorwaarden voor het in de openbare ruimte rijden voldaan is. Dit doet de provincie door het aanleveren van een safetycase, waaruit blijkt dat aan de geldende voorwaarden is voldaan. Het afronden van de safetycase door de provincie vraagt meer tijd dan gepland waardoor de planning wijzigt. Het opstellen van een safetycase conform de huidige vereisten van de Wet Lokaal Spoor vergde ondanks het opschalen van interne capaciteit, door de afhankelijkheid van externe partijen, meer doorlooptijd dan vooraf ingeschat. Benodigde documentatie bleek niet beschikbaar of toereikend waardoor niet kon worden volstaan met een wijziging op de bestaande vergunning. Om die reden moest een nieuwe safetycase worden opgesteld.

De inschatting is dat door deze vertraging de afgifte van de indienststellingsvergunning en dus de start exploitatie met enige weken uitgesteld moet worden. Dit zou, in het meest gunstige geval, een uitloop van ca. één week betreffen. Echter, omdat het afgeven van de indienststellingsvergunning door een externe partij gebeurt, is de provincie in dit geval afhankelijk van de geldende behandeltermijnen. Om die reden kan op dit moment niet exact aangegeven worden hoeveel de planning uit zal lopen.

Er is geborgd dat het vervangend busvervoer verlengd wordt zodat de reizigers hiervan gebruik kunnen maken gedurende de uitloop en het reizigersongemak zoveel als mogelijk wordt beperkt.

Consequenties van de coronamaatregelen en in kaart brengen van de meerkosten

De uitvoering van de werkzaamheden aan de SUNIJ-lijn verloopt, ondanks de vereiste coronamaatregelen, voorspoedig en wordt binnen de aan het coronavirus aangepast planning gerealiseerd. Hiermee is de impact van de coronacrisis op de uitvoering van de werkzaamheden gemitigeerd.

Door de hoofdaannemer wordt op dit moment inzichtelijk gemaakt welke maatregelen getroffen zijn en tot welke meerkosten dit heeft geleid. Deze worden door de provincie beoordeeld op realisatie en in welke mate aantoonbaar is dat de getroffen maatregelen gerelateerd zijn aan corona. De opgevoerde meerkosten worden mede door een externe kostendeskundige getoetst.

Als overeenstemming is bereikt over de meerkosten die gerelateerd kunnen worden aan de coronamaatregelen moet worden bepaald welk deel hiervan naar redelijkheid en billijkheid door de provincie gedekt kan worden. De Advisory Board wordt in deze werkwijze meegenomen en adviseert over de gekozen aanpak. Op basis hiervan wordt een voorstel uitgewerkt en aan ons voorgelegd. Na accordering worden de gesprekken met de hoofdaannemer gevoerd over de afronding van de financiële impact van het coronavirus.

De levering van de CAF-trams verloopt conform de aangepaste planning. De tweede golf van het coronavirus in Spanje raakt ook de regio Zaragoza, echter de CAF fabriek is door de Spaanse overheid als essentieel bedrijf gekenmerkt en wordt zo lang als mogelijk opgehouden. Het risico dat de productie door eventuele verscherpte coronamaatregelen wordt vertraagd is hiermee voor het moment verkleind.

Vorderingen m.b.t. het verbeteren toegankelijkheid van de trams

Er is gestreefd om alle reizigers zoveel mogelijk zonder hulp te kunnen laten reizen. Om de toegankelijkheid van de tram voor minder validen te verbeteren is, zoals met reizigersbelangenorganisaties (o.a. ROCOV) afgesproken, een bredere loopplank besteld en geleverd. Met het aanschaffen van een bredere loopplank wordt de toegankelijkheid verder verbeterd. Ook worden er op diverse plaatsen strips aan de zijde van de perrons aangebracht teneinde de spleetbreedte te minimaliseren.

Vorderingen m.b.t. het verbeteren van de baanstabieleit

Uit de aanvullende onderzoeken is gebleken dat op enkele delen van de tracés C en D aanvullende maatregelen vereist zijn. Op tracé C zijn damwanden geplaatst waardoor aan de geldende normen wordt voldaan. Hierdoor is het risico van baanstabieleit op het traject Jaarbeursplein – Nieuwegein Zuid gemitigeerd.

Ter hoogte van de eindhalte IJsselstein Zuid (tracé D) dient de bestaande damwand versterkt te worden. Het ontwerp is nu gereed en offertes zijn opgevraagd. Omdat de verstevigende maatregelen, in dit geval het slaan van een extra damwand, vanaf de trambaan uitgevoerd moeten worden zorgt dit tot vertraging bij andere werkzaamheden op dit tracé. Hierdoor zal de exploitatie op het traject Nieuwegein Centrum – IJsselstein vanaf 15 november starten. Reizigers zullen hierdoor langer gebruik moeten maken van vervangend busvervoer.

Voor de overige locaties is uit de aanvullende onderzoeken gebleken dat het plaatsen van damwanden niet noodzakelijk is.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Project VRT draagt bij aan een goed functionerend en toekomstbestendig tramsysteem met meer directe verbindingen zonder overstap. Dit met als doel een goede bereikbaarheid van woon- en werkgebieden met tevreden reizigers en reizigersgroei binnen de provincie.

Financiële consequenties

De uitloop zal leiden tot meerkosten, onder andere door het langer inzetten van vervangend busvervoer. De hoogte van de meerkosten kan bepaald worden zodra bekend is hoeveel het project uit zal lopen. Binnen de begroting van het project is voldoende ruimte voor de dekking van deze meerkosten.

Vervolgprocedure / voortgang

De werkzaamheden worden voortgezet. Met de partijen die betrokken zijn bij het verlenen van de indienststellingsvergunning wordt intensief overleg gevoerd om dit proces zo snel als mogelijk te doorlopen.

Een afschrift van deze Statenbrief zal aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten ter informatie worden aangeboden.

Concreet voorliggende vraag aan Statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,